

Persconferentie N-VA Brussel-stad: een doortastende aanpak voor meer veiligheid

28 september 2012

“De veiligheid is te belangrijk om ze in handen van Franstalig links te laten. Vlaamse vrienden, we hebben jullie nodig. Opdat Brussel geen Far West zou worden” (journalist Claude Demelenne).¹

Brussel scoort slecht op het vlak van veiligheid en netheid, ook in vergelijking met andere grote steden. N-VA wil een duidelijke visie, een stevige organisatie en een streng beleid. Dit moet leiden tot een schokeffect. Enkel zo kan de balans terug in de andere richting omslaan.

Het is de kernopdracht van de overheid om voor een veilige samenleving te zorgen voor iedereen

Brussel scoort slecht op het vlak van veiligheid,² netheid en overlast, ook in vergelijking met andere grote steden. Vooral op het vlak van de zgn. kleine criminaliteit is er voor de stad veel werk aan de winkel. Een stuk van die criminaliteit is het gevolg van een gebrek aan sociale controle, veroorzaakt door de moedeloosheid van de bevolking en handelaars (te lange aanrijtijd, teveel drempels bij de betrokkene en de politie en onvoldoende opvolging).

Het staat vast dat een gebrek aan veiligheid en netheid, en alle vormen van overlast een negatieve impact hebben op de levenskwaliteit, de leefbaarheid, de economie en het toerisme, wat uiteindelijk ook leidt tot stadsvlucht.³ Bij onveiligheid valt bijvoorbeeld het stadsleven 's avonds en 's nachts stil. Minder mensen durven nog uit te gaan of 's avonds nog werken (in de horeca). Daardoor verhoogt de onveiligheid. We krijgen een spiraaleffect. Vrachtwagens weigeren te leveren in Brussel; bedrijven verlaten de stad omdat hun personeel het te onveilig vindt, horeca-zaken vinden geen personeel om 's avonds te werken of sluiten omdat de klanten de straat niet meer op durven (uiteindelijk zullen nog enkel horeca-ketens overblijven wat de aantrekkelijkheid van de stad vermindert).

Een veilig en net imago is essentieel voor het aantrekken van toeristen en congressen. Buitenlandse bezoekers met slechte ervaring komen niet meer terug en vertellen het door in hun omgeving.

De N-VA vindt dat Brussel een grote rijkdom en een waaier aan mogelijkheden heeft, maar het huidig stadsbestuur verknoeit die troeven.

Eigenlijk mag dat onderpresteren van het huidig bestuur ons niet verwonderen. Een stad verwordt immers tot wat het stadsbestuur, te beginnen met zijn burgemeester, uitstraalt.

---

¹ De Standaard, 4 februari 2010.

² Voor bijna 78 % van de handelaars is er een onveiligheidsprobleem (*La Capitale*, 2011) – 48 % van de Brusselaars voelt zich soms, vaak of altijd onveilig; 33 % mijdt het openbaar vervoer (*Le Soir*, 2011). De kleine criminaliteit in de omgeving van de Grote Markt, de Nieuwstraat en Zavelplein is gestegen in 2011 t.a.v. 2012 met 17 % (*La Dernière Heure* 22 september 2012).

³ Voor 50% van de Brusselse uitwijkelingen naar Vlaanderen speelde de buurt een rol (lawaaï, onveiligheid, ...) (Brio, 2007)

Het drastisch verbeteren van de veiligheid en de netheid en het verminderen van de overlast is voor de N-VA de eerste maar noodzakelijke stap richting een leefbaar Brussel waar deze en de volgende generaties een kwaliteitsvolle toekomst kunnen uitbouwen.

Natuurlijk heeft de stad niet steeds invloed op alle oorzaken van onveiligheid, overlast en criminaliteit. Ook de federale overheid, de gemeenschappen en het BHG beschikken over belangrijke sleutels, net zoals de gerechtelijke macht. Uit wat volgt blijkt echter dat de stad desalniettemin heel wat kan doen op deze domeinen die een onmiddellijke impact hebben op de leefbaarheid van deze stad.

De N-VA aanpak: een schokeffect door: meer visie – een rationelere en professioneler organisatie – een strengere benadering

Verloedering trekt kleine criminaliteit aan. Kleine criminaliteit trekt andere criminaliteit aan. Voor de N-VA is er nood aan een radicaal ingrijpen en een allesomvattend en ingrijpend plan die de criminaliteitsketen doorbreekt. Zo'n plan moet integraal, geïntegreerd en mobiliserend zijn (integratie van alle domeinen en met alle betrokken spelers -, incl. bv. parkwachters, stadswachters, metropolitie, ...).

Zo'n plan is ook sociaal: een streng veiligheidsbeleid beschermt in de eerste plaats de zwaksten en kansarmen. Misdad creëert immers armoede.

Meer visie

Een veiligheidsbeleid is transversaal: het speelt zich af op alle domeinen. Een goed veiligheidsbeleid is gebaseerd op politiediensten die midden de maatschappij staan.

De N-VA pleit daarom voor:

- *Er is nood aan een proactie- en preventiebeleid:*
  - *kwaliteitsonderwijs: focus op goed, responsabiliserend en minstens tweetalig (stads)onderwijs*
  - *voldoende werkgelegenheid: daarom is er nood aan een bloeiende lokale economie*
  - *gerichte armoedebestrijding: focus op efficiënte inzet van beperkte middelen*
  - *kwalitatieve huisvesting: focus op efficiënte inzet van beperkte middelen*
  - *inburgering zonder taboes: rechten en plichten gelden voor iedereen*
  - *bloeiende lokale economie: door gerichte maatregelen (bv. uniek onthaalloket, starters ateliers, stimuleren van wonen of horeca boven winkels)*
  - *aangepaste stadsinrichting: focus op openbare sanitaire plaatsen, goede verlichting, regelmatig onderhoud, aangepaste beplanting,...*
  - *aangepast en modern personeelsbeleid: het personeel moet tevens het nieuw beleid uitdragen (zei ook verder)*

- *modern (brand)veiligheidsbeleid: bv. preventieve (huis)bezoeken en voorlichtingscampagnes.*
- *Streng netheidsbeleid: want vuil trekt ander vuil en criminaliteit aan*
- *Veiligheid en netheid moeten voldoende financiële middelen krijgen. Daarom is het van belang dat de stad een efficiënt financieel beleid voert.*
- *Elke wijk moet leefbaar en veilig zijn, op elk moment van de dag. Ook de uitgangsbuurtten moeten veilig en net zijn 's avonds omdat ze een belangrijke factor zijn voor de leefbaarheid van wie in Brussel woont en werkt en voor het toerisme.*
- *Elke burger moet zijn wijkinspecteur kennen. De politie staat middenin de maatschappij en moet de mogelijkheid krijgen aandacht te hebben voor de bezorgdheden van de bevolking.*
- *Elke slachtoffer heeft recht op adequate opvang.*
- *Politiediensten moeten zich kunnen concentreren op hun kerntaken, namelijk het bestrijden van de criminaliteit en overlast en de handhaving van de openbare orde. En niet op - bijvoorbeeld - het opnemen van de rol van sociaal assistent, van syndicus (bemiddelen tussen huurder en verhuurder omdat de huur niet werd betaald), van taxidienst voor jongeren of ziekenhuizen, en ook niet op het uitvoeren van allerlei klusjes op evenementen,...*
- *De stad moet zich laten bijstaan door externe specialisten bij het bepalen en uitwerken van een veiligheidsplan.*

Organisatie

Met beperkte middelen maximale output creëren. Dat is de uitdaging van elk beleidsdomein. Een doordachte en efficiënte organisatie is daarbij essentieel. Ook bij de politie.

De N-VA pleit daarom voor:

- *Fusie van de politiezones, zoals dat het geval is in bv. Parijs, Amsterdam, London en New York (politiedepartement (NYPD) voor een bevolking van ca 9,5 miljoen inwoners), met als gevolg:*
  - *een betere coördinatie: bv. vermijden dat het probleem verschuift*
  - *meer specialisatie: meer expertise gerichte diensten*
  - *meer efficiëntie: bv. minder reservemanschappen nodig, efficiëntere ondersteunende diensten,...*
  - *meer transparantie voor de bevolking: nu moet die verschillende politiereglementen kennen terwijl in Brussel de gemeenten met elkaar verweven zijn.*
  - *meer sociale rechtvaardigheid: zo kunnen combi's momenteel niet proactief optreden wanneer de overkant van de straat in een andere zone ligt.*
  - *meer transparantie naar de politiediensten : nu zijn er soms betwistingen tussen patrouilles en zones wanneer bijvoorbeeld huis en straat tot een verschillende zone behoren*

Brusselse lokale politici kunnen daartoe initiatief nemen naar de andere Brusselse gemeenten/politiezones. Nationaal wordt dat moeilijk: CD&V en Open VLD hebben in februari 2010 in de Kamer samen met alle andere Franstalige partijen tegen de fusie tot 1 zone gestemd.

- Een gedetailleerde doorlichting van de organisatie en de processen moet dringend gebeuren om op die wijze de organisatie efficiënter en performanter te maken.
- Verzamelen van gedetailleerde criminaliteitscijfers per wijk waarover de wijkinspecteurs wekelijks verantwoording moeten afleggen
- Blauw veel meer op straat: ook patrouilles per fiets en te paard; meer patrouilles in afgelegen wijken en zones of buurten waar statistisch meer feiten plaats vinden.
- Doorgedreven wijkwerking i.s.m. ondersteunde buurtinformatienetwerken (BIN) en/of professionele informatienetwerken met zichtbare en aanspreekbare politie en een wijkinspecteur. Upgraden van de wijkagent (takenpakket, minder administratief werk, rapporteringslijnen, financieel, ...).
- De inschakeling van veiligheidsbeambten/parkwachters tot wijkagenten.
- Broken windows-aanpak: vuiligheid en verloedering moeten meteen worden aangepakt want anders 'nodigt' dit uit tot erger.
- Doorvoeren van meer proactieve controles.
- Aangepast en modern personeelsbeleid bij de politie (met o.a. betere aanwervingspolitiek, meer opleiding en training (o.a. omtrent grootstedelijke problematiek voor de manschappen die niet in de grootstad wonen. Het objectief moet zijn dat het personeelsverloop daalt.
- Efficiënte organisatie van het korps en de werking (bv. Mobile office zoals ingevoerd in Antwerpen in 2012, minder papier en meer elektronisch, gebruik smartphone en apps,...).
- Doorschuiven van (oneigenlijke) politietaken naar externe partners (bijvoorbeeld het opleggen van bepaalde administratieve sancties, de controle van industrieparken)
- Inzetten van verkeerscoaches aan scholen (bv. laatste-jaarsleerlingen)
- Meer gespecialiseerde opvangdiensten voor slachtoffers
- Specifieke aandacht en benadering voor woonbuurten, winkelbuurten, uitgangsbuurten, scholen, industrieterreinen, grote evenementen, roze buurten, moskeebuurt, stations, openbaar vervoer, probleemwijken, ...
- Opzetten van een digitaal of telefonisch (SMS)overlastmeldpunt
- Voor wie 's avonds/'s nachts wil werken: aangepaste uren voor kinderopvang want zonder kinderopvang is er geen avondwerk mogelijk. Ook de uitbreiding van collectieve taxidiensten is zinvol.
- Gericht aanrijtjdmangement (oproeptijd, opdaagtijd, effectiviteit van de interventie)
- Het stadsbestuur moet meer de krijtlijnen vastleggen (via reglementen) i.p.v. geval per geval te beslissen (bv. inzake geluidsoverlast). Dit vermijdt willekeur, een gebrek aan coherentie en het gevaar dat telkens politieke akkoorden moeten worden gemaakt.
- Het is niet de bedoeling dat voor de financiering extra middelen naar de stad moeten gaan. De extra middelen moeten vrijkomen door een verbetering van de efficiëntie van de politiediensten en de stadsadministratie. De tijd is voorbij dat inefficiënties moeten goedge maakt worden door het bijpassen door andere bestuursniveaus.

Strenger (reactiebeleid)

Agenten hebben, ofschoon het geen maatschappelijk werkers zijn, ook een sociale rol. Dat kan echter maar op basis van een duidelijke gezagsrelatie. Daarom moet eerst het gezag (terug) hersteld worden.

De N-VA pleit voor:

- *Optreden (incl. gemeentelijke administratieve sancties (GAS)⁴, bij de kleinste inbreuk of ordeverstoring (foutparkeerders, dubbelparkeerders, gevaarlijke verkeersmanoeuvres, zwartrijders, roekeloze fietsers, (nacht)lawaai, tippelen, afval en zwerfvuil, graffiti, wildplassen, openbaar alcoholgebruik,...).*
- *Nultolerantie⁵ voor geweld e.d.m. t.a.v. de politiediensten. Brusselse hulpdiensten moeten zich in principe steeds burgerlijke partij stellen bij elk incident.*
- *Nultolerantie voor (verbale) agressie t.a.v. van 'kwetsbare' groepen (vrouwen, holebi's, ...)*
- *Nultolerantie t.a.v. drugsgerateerde criminaliteit.*
- *Strenger beleid t.a.v. nachtwinkels (strenger vestigingsbeleid, stevige vestigingsbelasting, meer controle), tippelen op straat, louche bars, drugsproblematiek.*
- *Meer en gerichte bewakingscamera's op openbare plaatsen.*
- *Ouders van jonge overtreeders moeten worden gecontacteerd door de wijkagent (of parket) met oog op voorkomen van herhaling.*

Extra financiering ?

Het is niet de bedoeling dat in de tijd van financiële krapte en besparingen voor dit plan extra middelen aan Brussel-stad worden verleend. Een efficiëntere organisatie van de politiediensten en van de stad moeten de nodige middelen vrijmaken.

Initiatieven op federaal niveau zijn onontbeerlijk

Moedeloosheid bij de plichtsbewuste burger en straffeloosheid voor de crimineel, dat is het verhaal van de veiligheid in Brussel. De inspanningen van de politie in het reactieve veld worden te dikwijls teniet gedaan door het feit dat justitie niet volgt. Het gaat daarbij niet enkel om het parket maar ook om de andere actoren die oordelen over de vrijheidsberoving. De onderzoeksrechters en de rechter ten gronde verschuilen zich nogal eens achter de overbevolking in de Brusselse gevangenissen en het plaatsgebrek in de gesloten jeugdinstituten. Dit is de voedingsbodem voor heel wat frustraties bij de politie en de politieverantwoordelijken. Nochtans is die soms het enige drukkingsmiddel, ook t.a.v. buitenlandse criminelen.

---

⁴ Niet enkel boetes maar ook gemeenschapsdienst voor wie niet wil of kan betalen.

⁵ Nultolerantie betekent dat voor elke crimineel feit een proces-verbaal én een strafrechtelijke reactie (incl. minnelijke schikking) volgen; in overleg met de procureur des konings.

Straffeloosheid aanpakken: bestraffing is een keten waarin elke schakel - politie, openbaar ministerie, rechtbank, gevangeniswezen en justitiehuis, haar rol moet spelen en moet samenwerken. Een hele reeks initiatieven dringen zich op dat vlak op.

De N-VA pleit voor

- *Beter uitbouwen van een performant snelrecht in Brussel*
- *Gepaste berechting en opvang van jonge criminelen (i.s.m. de Gemeenschappen)*
- *(Beperkende) lijst van politietaken waarvan de politiezones niet mogen afwijken*
- *Snelle en rechtvaardige bestraffing met duidelijke spelregels*
- *Alternatieve straffen stimuleren, onder meer door het wegwerken van de achterstanden voor werkstraf en elektronisch toezicht.*
- *Doordachte investeringsplannen voor extra celcapaciteit met duidelijke visie, planning en kostprijs.*
- *Illegale en andere buitenlandse criminelen terugsturen naar land van oorsprong.*
- *Inzetten op begeleiding, re-integratie en opvolging van gedetineerden.*
- *Totaalvisie op strafuitvoering en recidive (i.s.m. de Gemeenschappen)*